

Module 5 Respect

Officiële feestdagen

- nieuwjaarsdag: 1 januari;
- Goede Vrijdag: elk jaar een andere datum, de vrijdag voor Pasen;
- Pasen: elk jaar een andere datum, valt altijd op zondag en maandag;
- Koningsdag: 27 april, de verjaardag van de koning;
- Bevrijdingsdag: 5 mei, het einde van de Tweede Wereldoorlog in Nederland;
- Hemelvaartsdag: elk jaar een andere datum, valt altijd op een donderdag;
- Pinksteren: elk jaar een andere datum, valt altijd op zondag en maandag;
- Kerstmis: 25 en 26 december.

Op deze dagen is de overheid niet bereikbaar.

Hoe worden de dagen gevierd?

Nieuwjaarsdag (1 januari)

De meeste mensen slapen uit. Je gaat dus niet vroeg bij hen langs. Milieudiensten maken de straten schoon. Supermarkten zijn soms wat korter open.

Goede Vrijdag en Pasen

Pasen valt op de eerste zondag na de eerste volle maan van de lente, tussen 22 maart (een vroege Pasen) en 25 april (een late Pasen). Je kunt op internet de juiste datum vinden. Pasen is een feest uit het christendom. Hiermee wordt herdacht dat Jezus (in de Koran Isa genoemd) op een vrijdag werd gekruisigd en stierf (doodging) en op zondag opstond uit de dood (weer leefde). Kerken houden op deze dagen speciale diensten, bijeenkomsten voor gelovigen. Op Goede Vrijdag is dat vaak vanaf drie uur 's middags: het uur van de kruisiging. De maandag is een extra feestdag, die niet christelijk is.

In de winkels zie je al lang voor Pasen vrolijke hazen, eieren en lentekleuren. Er is veel chocolade te koop. Dit zijn niet-christelijke symbolen bij Pasen.

Koningsdag (27 april)

De koning bezoekt op zijn verjaardag straatfeesten en speciale markten in een bepaalde plaats. In veel gemeenten worden activiteiten voor kinderen georganiseerd, waaronder spelletjes en ruilmarkten. Kinderen horen hierover via school of het buurtwerk. Ze kunnen hier gratis aan meedoen.

Bevrijdingsdag (5 mei)

De bevrijding op 5 mei 1945 van de Duitse bezetting wordt gevierd met straatfeesten, kermis en concerten en dergelijke. Je kunt hier gratis naartoe. Nederland is vanuit het zuiden bevrijd door vooral Amerikaanse, Canadese en Poolse troepen. Overigens werd Zuid-Nederland al op 12 september 1944 bevrijd, terwijl het noordelijke deel (boven de grote rivieren Maas, Waal en Rijn) de zwaarste tijd nog voor de boeg had. In de Hongerwinter van 1944/1945 stierven vele duizenden mensen van hongersnood, kou en ziekte, omdat de Duitsers geen voedsel en brandstof meer

doorlieten. Aan het einde van de oorlog hebben Engelse en Amerikaanse vliegtuigen voedsel aan parachutes gedropt in de hongergebieden.

Hemelvaartsdag en Pinksteren

Deze christelijke feestdagen vallen na een vaste periode na Pasen. Omdat de datum van Pasen wisselt, wisselen ook de data van deze feestdagen. Hemelvaart valt veertig dagen na eerste paasdag. Pinksteren valt vijftig dagen (zeven weken) na Pasen. De dagen geven belangrijke gebeurtenissen in het christendom aan. Op Hemelvaart steeg Jezus op naar de hemel. Met Pinksteren daalde de heilige geest uit de hemel neer op de gelovigen en zo ontstond de christelijke kerk. De dagen worden in christelijke geloofsgemeenschappen in de kerk gevierd. Voor veel andere mensen zijn het vrije dagen. De maandag is een extra feestdag, die niet christelijk is.

Kerst (25 en 26 december)

Kerst is een christelijk feest waarop de geboorte van Jezus wordt gevierd. Dat begint vaak al de nacht van tevoren met zingen in de kerken. Tweede kerstdag is een vrije dag, die niet christelijk is. In de winkels zie je al lang voor kerst veel kransjes, sterren en kerstversiering. Families kopen soms cadeautjes voor elkaar. Dit zijn niet-christelijke symbolen bij kerst.

Andere bijzondere dagen

Carnaval en vasten

Carnaval wordt gevierd op de dagen voorafgaand aan de vastenperiode (katholiek). Die vastenperiode gaat weer vooraf aan Pasen en duurt veertig dagen. Tijdens carnaval wordt veel gegeten, gedanst en gefeest, ook op straat. Er zijn optochten met praalwagens en mensen verkleeden en beschilderen zich, waarbij vaak grappen over bekende personen worden gemaakt. Carnaval wordt vooral in het zuiden van Nederland uitgebreid gevierd door katholieken (in de provincies Noord-Brabant en Limburg), want daar wonen de meeste. In die provincies krijgen mensen tijdens carnaval vaak vrij, maar in de rest van Nederland wordt gewoon gewerkt, al valt carnaval wel vaak samen met de voorjaarsvakantie. Carnaval begint op een vrijdagavond en eindigt op de volgende dinsdagavond. Woensdagochtend begint dan de vastenperiode (Aswoensdag), waar de meeste mensen tegenwoordig niets meer aan doen.

Dodenherdenking (4 mei)

Dit is de plechtigste dag van het jaar, waarop Nederland de vele doden van de Tweede Wereldoorlog herdenkt. Vlaggen hangen op 4 mei halfstok en er worden kransen gelegd bij de oorlogsmonumenten in het hele land. Er is speciale aandacht voor de vele joden die tijdens de oorlog in Duitse concentratiekampen zijn vermoord (zoals Anne Frank). Het meest beruchte concentratiekamp was Auschwitz in Polen, daar zijn heel veel joden in gaskamers gedood. In Europa zijn tussen 1940 en 1945 ongeveer zes miljoen joden door de nazi's vermoord. Daarom zeggen mensen soms: 'Nooit meer Auschwitz.' Andere beruchte kampen waren Bergen-Belsen, Dachau, Treblinka, Mauthausen, Buchenwald, Ravensbrück (alleen voor vrouwen) en Sobibor. In Nederland lagen de kampen Vught en Westerbork.

Op 4 mei om 20.00 uur (acht uur 's avonds) is iedereen twee minuten stil om de doden te herdenken. Het is respectvol om tijdens die twee minuten te stoppen met je werkzaamheden en deelname aan het verkeer, om geen geluid te maken en niet te praten. Verstoring van de stilte wordt als respectloos en beledigend beschouwd.

Prinsjesdag

Op de derde dinsdag van september wordt elk jaar het parlement opnieuw geopend door koning Willem-Alexander. De koning is het staatshoofd, maar hij heeft geen macht. Hij leest in de Ridderzaal in Den Haag de Troonrede voor aan de regering en aan beide Kamers van het parlement. Vaak zijn hierbij ook mensen van buitenlandse ambassades aanwezig. De Troonrede wordt door de minister-president geschreven en bevat de belangrijkste plannen van de regering voor het komende jaar. Aan Prinsjesdag wordt in het nieuws daarom veel aandacht besteed. De koetsrit van de koning door Den Haag is een feestelijke gebeurtenis, waar veel bezoekers op afkomen.

Oudjaar (31 december)

Nederlanders vieren de avond van de laatste dag van het jaar vooral met familie en vrienden. Ze eten dan veel oliebollen en appelflappen. Kantoren en winkels gaan eerder dicht. Op televisie is een bekende komiek te zien, die grappen maakt over bijvoorbeeld de politiek. Na middernacht wordt vaak vuurwerk afgestoken. Het is ongepast om al voor middernacht met het vuurwerk te beginnen en verboden om dit voor zes uur 's avonds te doen. Vuurwerk veroorzaakt vaak veel schade en overlast en maakt slachtoffers. Er zijn daarom regels voor het aanschaffen en gebruiken van vuurwerk, die steeds strenger worden.